

Ügyvédek külön dobozban

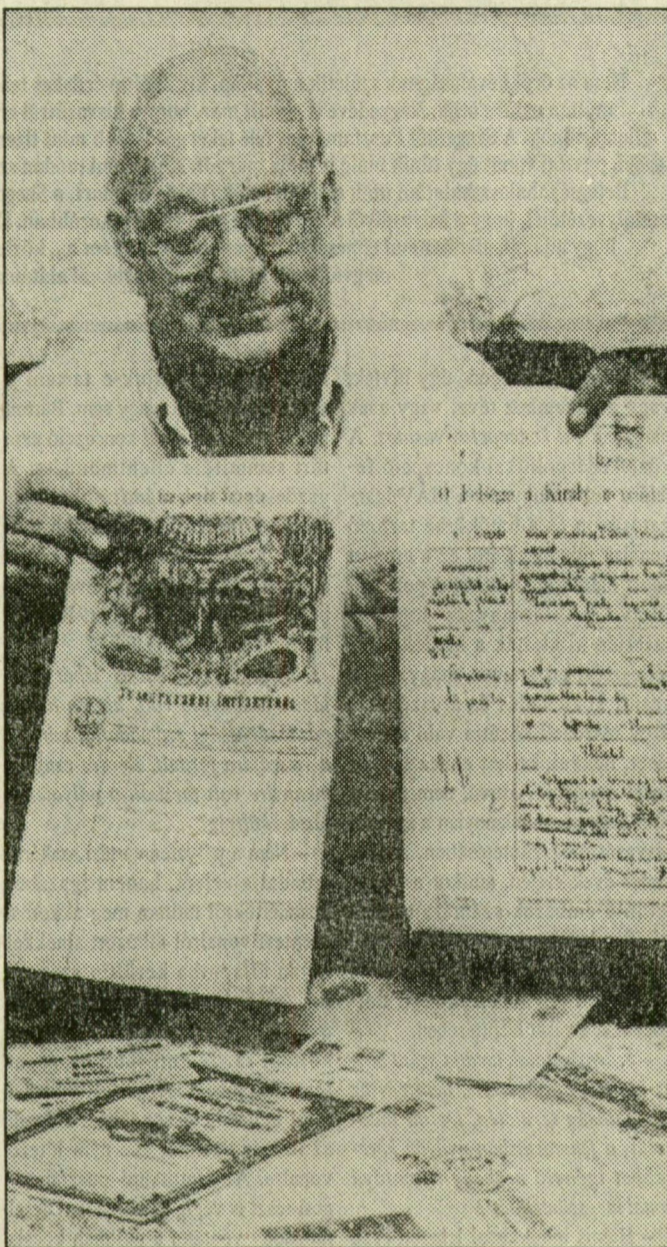
A mindengyűjtő

Minden a hómezővásárhelyi polgári iskolában kezdődött. Makó József tanár úr reggelként reklám- és számológéppel gyűjtőanyagot rendezte az asztalon, és kérte diákjait, hogy keresgéljenek ők is. A gyerekek aztán fölkutatták a család és a rokonság padlásait, de körülnéztek a fűszerüzletek poros limlomjai között is. Kovács László akkoriban kapott kedvet a gyűjtögetéshez, és azokból a levelekből, kinyomtatványokból, amelyek több példányban kerültek elő, egyet-egyet megtartott magának.

Az 1936-ban keltezett, megsárgult lap felső sarkában az „Országos Stefánia Szövetség (Az anyák és csecsemők védelmével államilag megbízott szervezet)” kör alakú nyomtatott pecsétje: a kereszt közepén a koronás címer. Egy esettanulmány lefolytatásáról értesítik a Tekintetes Árvászeket. „Szarvas József uri-divat, kalap és férfi-fehérművek különlegességi raktára, Szeged, Híd utca” ideiglenes jegyzékén nagy választékban kínál vadász- és viharerős kalapokat, szemléltetésül mindjárt közli is egy „viharerős” kalap kék színnel nyomott, kissé elmosódott fotóját.

Kovács László harminchárom évig volt a Délép építésvezetője, és az évtizedek alatt a lakás különböző pontjain egyre gyűltek a barna papírdobozok, s bennük a legkülönfélébb kordokumentumok. A gyűjtő járja a vásárokat, ahol néha izgalmas dolgokra lehet rábukkanni.

Így jutott birtokába Tömörkény István születési anyakönyvi kivonata, amelyet azon alkalomból állítottak ki 1894 október 20-án, hogy egy bizonyos Steingasser József ceglédi vendéglős István Gyula keresztnévű fia vezetéknevének „Tömörkényre” változtatását kérte. A kérelem „megengedtetett” válasszal érkezett vissza a Magyar Királyi Belügyminisztériumtól. A dokumentumot egy ideig – amint erről egy ráüött bélyegző tanúskodik – a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézete Titkári Hivatalában őrizték, onnan került a dorozsmai vásárra.

FOTÓ: SCHMIDT ADREÁ

Váltókölcson elszámolások, polgári iskolai felvételi jegy az 1937-38-as tanévre (felvételi díj, járulékok, filmdíj – összesen: 5,40 pengő), kéményseprőbárcák, árvászeki dokumentumok – mindezek Kovács László dossziéiból kerülnek elő. És akkor Tömörkény István kerekezteléről még nem is beszélünk...

NY. P.

Egy cilinderbe, pepita zokniba, mellénybe-csokornyakkendőbe öltöztetett, táncoló szerezcsen a „Ha-Ha” szegedi cipőáruház számláján férfi és női cipőt emel a magába. Megtudható még az 1935-ben írt papírról, hogy az összesen 21 pengős tartozás négy hónap alatt volt részletekben kifizethető (két pár cipőről van szó!). Ezt a szokást talán most is feleleveníthetnénk, tekintettel a félhavi fizetési cipőárakra.

Ketting Lajos Püspök-bazárban berendezett boltja 1943-ban adta ki azt a névre szóló számlát, amelyen igazolják Nagyságos Papdi Piroska úrleánynak, hogy két méter lepedővászon teljes árát kifizette. Ez is jelez valamit az akkori kereskedői mentalitásból.

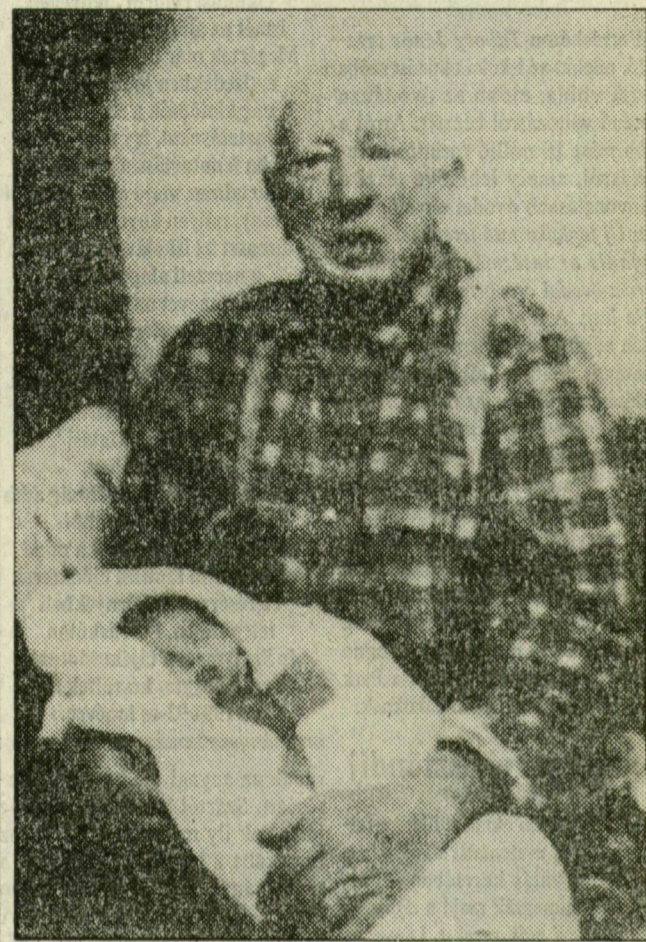
De vannak Kovács László gyűjtőanyagában egyéb kincsek is: a „Férjhezmenendő leányok kiházasítására alakult Gizela-Egylet” tökéletesített kötvénye („Gizela főhercegnő védnöksége alatt”), halászejegye 1893-ból, a Mátyás pince étlapja a húszas évek közepéről, Ő Felsége a Király nevében hozott, kézzel írott ítéletek.

A gyűjtő jelenleg a háború előtt Szegeden működő bankok felkutatásán dolgozik. Eddig huszonöt bank másfélszáz cégjelzéses okmányához jutott hozzá. A „Providentia” biztosítási kötvényéből kiolvasható, hogy a kijelölt nap déli 12 órájától számított tíz esztendőre – ugyancsak déli 12 óráig – vállalják a tűzkárok megtérítését.

Felsorolhatatlan, hány fajta nyomtatvány, dokumentum gyűlik Kovács László keze alatt. Nevekre szóló iratok – amelyek egyszer talán segíthetnek valamiben –, foglalkozási ágankénti csoportosítás (az ügyvédek külön kiemelve!), és még számtalan kincs... A gyűjtés folytatódik.

Kép-zavar

TANDI LAJOS

Sok van, mi csodálatos, de az embernél nincs csodálatosabb – tartja az ókori mondás, a képen ennek az embernek az egyik legújabb csodája: a 92 éves Leslie Coley 11 napos fiával, Oswaldal e hónap második napján. Valószínű az ausztrál aggastyán ezzel a teljesítményével bekerül a Guinness rekordok könyvébe, mint a legidősebb nemzőképes férfiú. Az idős úr annak tudja be sokáig megőrzött képességét, hogy sohasem élt „kóla és szalmakrumpli”-féle moslékon. Hát ha csak ezen múlik, bizonyára sokan lemondanak a kóláról és a szalmakrumpliról. Sajnos, szomorúan tudatjuk kedves olvasóinkkal, hogy a törökországi nagyapa, Ahmet Samanci már nem léphet ausztrál társa nyomdokaiba, tudniillik *mészárással levágta férfiszervét*. Tettét azért követte el, hogy bebizonyítsa, alaptalan pletyka terjed falujába, s nem igaz, hogy szerelmével üldözte szomszédja feleségét. A szomszédok csak akkor rohantak a szerencsétlen férfiú lakására, amikor az a következőket kiáltotta teli torokból: „Én tisztességes férfi vagyok!” Mire beértek, már nem volt az, mert a pletyka valótlanágának ékesszóló bizonyítékaként lenyisszantotta nemi szervét. Szóval, mind mondám, sok van, mi csodálatos, de az embernél nincs csodálatosabb.

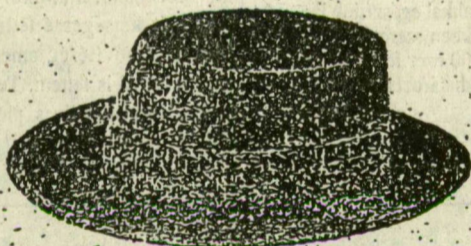
Az a bizonyos rekordok könyve szól a legifjabb anyáról is, aki egy tizenegy éves indiai kislány, s a legidősebből, aki nem bizonyítottan egy 72 éves hölgy, aki 1776. május 15-én, házasságának 46. évében tizenharmadik gyermekeként halott csecsemőt szült. Ami viszont hiteles: az amerikai Mrs. Ruth Alice Kistler 57 éves és 129 napos korában Susan nevű lányának adott életet. S amióta bejött a mesterséges megtermékenyítések és lombikbábik kora, már alig lehet a csodákon csodálkozni. Míg nem újabb érkezik egy hír, miszerint Arlette Schweitzer 42 éves amerikai asszony méhében hordja iker unokáit. A dolog úgy történt, hogy a hölgy leánya nem képes magzatot kihordani, így leánya megtermékenyített petesejtjeit fél éve beültették a nagymama szervezetébe. Novemberre várható a szülés, s a világon elsőként a nagymama unokáit szüli meg.

Sok van, mi csodálatos, de az embernél nincs csodálatosabb. Szintén az USA-ból érkezett a szerzánciósi hír, miszerint egy 88 éves hölgy, Hazel Stout életében először ugrott ki ejtőernyővel egy száguldó repülőgéppől. A dolog érdekessége, hogy ezzel a teljesítménnyel egy 80 éves csúcstartót szorított ki a Guinness rekordok könyvéből.

Sok van, mi csodálatos, de az embernél nincs csodálatosabb. S minden csoda attól nyeri el fényét, különlegességét, hogy az emberi teljesítmények határait súrolja. Micsoda neveléses összehasonlítás volt az Állatok olimpiája című filmben szembesülni azokkal a teljesítményekkel, amelyeket a halak, madarak, csúszómászók és emlősök produkáltak. Képtelenség egy ember számára méretének tizenhatszorosát ugrani, súlyának sokszorosát fölemelni, hatalmas sebességgel száguldani és sorolhatnám. Dehát természetesen az embert, az emberi teljesítményt csak önmagához mérhetjük. Ezért csüngünk a televízió képernyője előtt, amikor sportversenyeket láthatunk, Carl Lewist, aki világcsúcstól fut száz méterent, Bubkát, aki hat méter fölé repül, Egerszegi Krisztinát, aki utcahosszal előzi meg vetélytársait, Magyar Zoltánt, aki olyan vándort tudott lovon, ami utánozhatatlan. S ezért szorongunk a cirkuszi manézs körül, ahol bűvészek és légtornászok lélegzetelállító mutatványa figyelmeztet arra, hogy mi mire nem vagyunk képesek. Ezt bizonyítja az, hogy az ember mire képes. S mi mégis hétköznapi pitiáner ügyekkel vagyunk elfoglalva. Zúgolódunk az autóbusszon, összeveszünk a bolti pénztárosnővel, lekiabáljuk a házmezt, belerúgunk a megbuggyant dinnyébe, legyintünk a Parlamentre, pokolba kívánjuk a pártokat. Pedig a manézs fénykörét kellene figyelni, hiszen ott fenn a szédítő magasságban egy ember hegedül. Valaki közülünk. Vagy éppen 92 évesen gyereket csinál. A kettő között szinte nincs is különbség. Mindketten hálól nélkül dolgoznak.

SZARVAS J. JÓZSEF

URI-DIVAT, KALAP ÉS FÉRFI-FEHÉRMŰVEK
KÜLÖNLEGESSÉGI RAKTÁRA
SZEGED, HÍD-UTCA.

Morzsák a Bibliából

„MI ATYÁNK, ...A MI MINDENNAPI KENYERÜNKET ADD MEG NEKÜNK MA” (Máté ev. 6:11)

Egy újszülött gyermek édesanyja alig várja, hogy meghallja gyermekének éhségét jelző sírását, és megelégedhesse anyasága tejjével, szeretete teljességével.

A MI ATYÁNK nevének megszentelése, mindenható lényének elfogadása, országának, uralmának vágyása, akaratának mindenekben teljessége mellé adja szánkba és szívünkbe életet kenyerünk, életünk szükségletei biztosításának kérését. Így, ebben a sorban, nem csak kenyeret kívánva a többi mellőzéseivel, vagy a többi nélkül érvényes: „Kérjétek, és adatik nektek, keressétek, és találjátok, zörgessetek, és megnyitják nektek. Mert aki kér, mind kap, aki keres, talál, és aki zörget, annak megnyitják. Ugyan ki az közöttetek, aki ha kenyeret kér a fia, követ ad neki...? Ha tehát ti gonosz léteketek tudtok jó ajándékokat adni gyermekeiteknek, mennyivel inkább ad jót a ti mennyi Atyátok azoknak, akik kérik tőle?” (Máté 7:7-11) Ó, de sokat elmondunk ezt az imádságot, ahelyett, hogy így imádkoztunk volna, ahogy mondta Jézus; átgondolva és érezve, hogy a mindenek feletti hatalom akar magához ölelni, életetni, táplálni, szücskéinkben megelégedni bennünket.

Milyen különbözőségeket találunk, ha a magunk imádságait – amennyiben egyáltalán vannak –

ezekhez próbáljuk mérni. Azok inkább mi magunkkal vannak tele. Személyünk, hírnevünk, a mi országunk és főleg akaratunk, vágyaink teljesülése áll ima-témáink középpontjában a „csak azért is” és a „majd én megmutatom” indulat-töltésével, amit még hitnek is merészelnünk gondolni. Várható az ilyenek meghallgatása, teljesülése?! Bizony, nagyon oda kell figyelni az „Így imádkozzatok” felhívásra.

Az imádság, a kenyér és a fáradságos munka többször összekapcsolódva hangzik felénk a Bibliából. Isten életünk fenntartójaként együtt nevezi meg a kenyérről a szájból származó Igét. Jézus mondja a Sátánnak, aki (nem kételkedve) ezzel kísértette: Váltakozd a köveket kenyerekké! – „Nem csak kenyérről él az ember, hanem minden igével, amely Isten szájából jön.” (Máté ev. 4:3-4) Ahol valamelyik hiányzik az együttésből, ott egyensúlyavart mutat az élet. Ugye mennyire tapasztaljuk?

A „mindennapi - ma” fogalmakon is sokan gondolkodás nélkül siklanak át. A latin fordításából eredő „mindennapi” a naponta megújuló gondviselés kérésének és bizodalmanak kifejezése minden „ma”-ban. Az eredeti görög szöveg értelmezése is „a lényeges”, „az alapvetően szükséges” kérését jelenti a „ma” megelégedésére.

Manapság is találunk politikai és közgazdászok élcelődéseivel a kenyér, az élet, a

megélhetési kérdéseivel kapcsolatban, hogy az imádság nem sokat ér, nem ad kenyeret. Aki így vélekedik, három dolgot mulasztott el: 1. Nem fogadta el lelkiismerete teljességével Istent valóságnak, hatalomnak, jóakarátúnak, Jézusért mi Atyáknak. 2. Nem bízta magát feltétel és fenntartás nélkül gyermekeként Rá. Pedig érdemes. 3. Nem vette figyelembe, hogy az imádság nemcsak beszéd, hanem lelki-leletformáló, helyreigazító kapcsolat Istennel, aki a másik ember kenyeréért is bízott rá felelősséget („A MI... kenyereket...”). Ötven év előtti statisztika szerint a Föld lakói szükségletének háromszorosa terem. Hiba tehát az elosztásban van, ami a politika és közgazdaság eszközeivel mindaddig nem volt megoldható. A MI Atyánk iránti gyermeki engedelmesség és a másik, a többi ember iránti testvéri felelősség lelkiületével a MI MINDENNAPI KENYERÜNKET biztosíthatja a politika és a közgazdaság; hatásosabb minden sztrájknál és fegyverrel.

Jézus azt mondta: „TI AZÉRT ÍGY IMÁDKOZZATOK.” (Máté 6:9)

Pál apostol írta: „Szüntelen imádkozzatok!” (I Thess. 5:17) (Folytatjuk.)

PAPP LÁSZLÓ
REFORMÁTUS LEKÉSZ